

Scenariusz nr 5

Kask czy hamulce – od czego naprawdę zależy bezpieczeństwo rowerzysty?

Autorka: Anna Chmiel

Część I. Konspekt zajęć

Grupa: uczniowie kl. IV

Miejsce zajęć: szkoła (klasa/sala)

Czas trwania zajęć: 45 minut

Cele ogólne

- Budowanie wiedzy na temat realnych przyczyn wypadków drogowych z udziałem rowerzystów – rekonstruowanie wiedzy opartej na stereotypach z pomocą pozyskanej wiedzy bazującej na realnych przyczynach wypadków.
- Pogłębianie wiedzy na temat zasad bezpieczeństwa rowerzysty w ruchu drogowym.
- Uwrażliwianie uczniów na potrzebę stosowania się do zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
- Kształtowanie uważności.

Cele szczegółowe w taksonomii Blooma

Poznawcze:

1. Uczniowie odróżniają elementy bezpieczeństwa zabezpieczające przed kolizją (tj. sprawne hamulce) od elementów minimalizujących ich skutki (tj. kask i ochraniacze) oraz wskazują ich hierarchię.
2. Uczniowie wskazują i oceniają najważniejsze elementy wyposażenia roweru mające wpływ na bezpieczeństwo (z zaznaczeniem sprawności hamulców i sposobu ich użycia).
3. Uczniowie wskazują zachowania mające na celu zminimalizowanie ryzyka kolizji.
4. Uczniowie wymieniają typowe rodzaje i miejsca wypadków z udziałem rowerzystów.
5. Uczniowie wskazują zależność między typem roweru a bezpieczeństwem jazdy na nim.
6. Uczniowie prawidłowo interpretują zasadę ograniczonego zaufania.

Emocjonalne:

1. Uczniowie czują obowiązek stosowania zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Psychomotoryczne:

- 1.. Uczniowie wykazują gotowość do poruszania się rowerem.

Metody pracy:

- konstruowanie wiedzy (wg B. Śniadek);
- metoda twórczego rozwiązywania problemów – promyczkowe uszeregowanie (wg W. Okonia);
- metody waloryzacyjne – film (wg W. Okonia).

Formy pracy:

- jednostkowe jednorodne;
- zespołowe jednorodne;
- zespołowe niejednorodne.

Pomoce dydaktyczne:

- duży arkusz papieru;
- artykuły piśmiennicze;
- filmy nr 5, 6, 7 (patrz: spis filmów na s. 113);
- rzutnik;
- ekran;
- komputer/laptop.

Część II. Przebieg zajęć

Część wstępna:

1. Przywitanie.
2. Przedstawienie tematu zajęć.
3. Przedstawienie celów zajęć.
4. Rozpoznanie wiedzy uczniów – promyckowe uszeregowanie, cz. 1.
Prowadzący zajęcia na dużym arkuszu szarego papieru rysuje koło, w które wpisuje hasło „Zasady bezpieczeństwa jazdy na rowerze”. Następnie prosi uczniów o podanie zasad, które zwiększą bezpieczeństwo jadącego na rowerze. Podane pomysły zostają zapisane w „promyckach” odchodzących od koła (na przykład: bądź ostrożny, bądź uważny, bądź widoczny).

Część właściwa:

5. Ujawnienie wstępnych idei – stawianie hipotez – promyckowe uszeregowanie, cz. 2:
  - a) Prowadzący dzieli uczniów na grupy odpowiadające podanym zasadom bezpieczeństwa rowerzysty;
  - b) (promyckowe uszeregowanie, cz. 2) Uczniowie, w grupach, wskazują elementy, na które należy zwracać uwagę przy stosowaniu się do konkretnej zasady (na przykład: bądź ostrożny – jadąc ulicą zwróć uwagę, czy ktoś nie wychodzi z parkującego przy drodze samochodu). Elementy wpisują na „promyckach” odchodzących od głównego „promyka”;
  - c) Prezentacja pomysłów uczniów.
6. Restrukturyzacja wiedzy – oglądanie filmu:
  - a) Uczniowie oglądają filmy nr 5, 6, 7, zdobywając informacje na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym;
  - b) Dyskusja na temat filmu;
  - c) Doprecyzowanie/wskazanie nowych informacji dotyczących bezpieczeństwa w ruchu drogowym na przygotowanym plakacie.
7. Zastosowanie nowej wiedzy – dyskusja.
Nauczyciel prowadzi dyskusję z uczniami na temat typowych wypadków z udziałem rowerzystów wynikających z nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Zakończenie:

8. Odniesienie zmienionych idei do poprzednich – konfrontacja wiedzy dotychczasowej z nową – przygotowanie plakatu: „Ogranicz zaufanie do innych – zadbaj o swoje bezpieczeństwo sam!”.

Uczniowie otrzymują duży arkusz szarego papieru z hasłem „Zasady ruchu drogowego: ogranicz zaufanie do innych – zadбай o swoje bezpieczeństwo sam!”. Nauczyciel stawia uczniom pytanie: „Jak sami możemy zwiększyć swoje bezpieczeństwo poza stosowaniem się do zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym?”. Uczniowie podają różne odpowiedzi, na przykład: używaj zawsze dwóch hamulców na raz, używaj odpowiedniego roweru, itp.

9. Podziękowanie uczniom za aktywny udział w zajęciach.
10. Pożegnanie.